

DEPARTMENT OF
NETWORKED SYSTEMS
AND SERVICES

Hálózatbiztonság

VIHIBB01 – Kódolás és IT biztonság, 2020

Dr. Holczer Tamás

CrySyS Lab, BME
holczer@crysys.hu

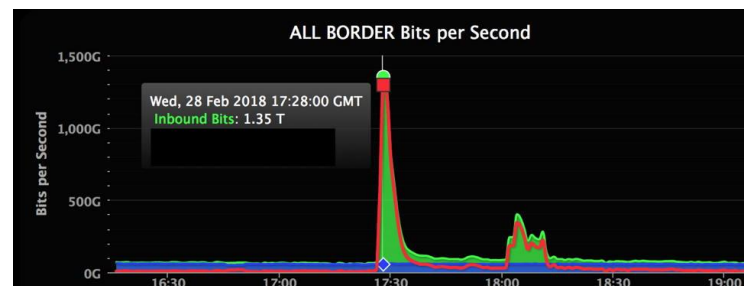
www.crysys.hu

M Ű E G Y E T E M 1 7 8 2

Ismert támadások az elmúlt évekből

- WannaCry ransomware (2017)
 - ~200,000 áldozat ~150 országban
 - Több milliárd dollár veszteség
 - EternalBlue sérülékenység (Microsoft Windows 7,8,10... SMBv1 ellen)
- GitHub DDoS (2018)
 - 1,35 Tbps
 - Több tízezer forrásból indítva
- Mirai (2016)
 - IoT eszközök bevetésével (kamerák, routerek stb...)
 - DDoS Dyn DNS szolgáltató ellen
(pár érintett: Netflix, PayPal, Sony PlayStation...)

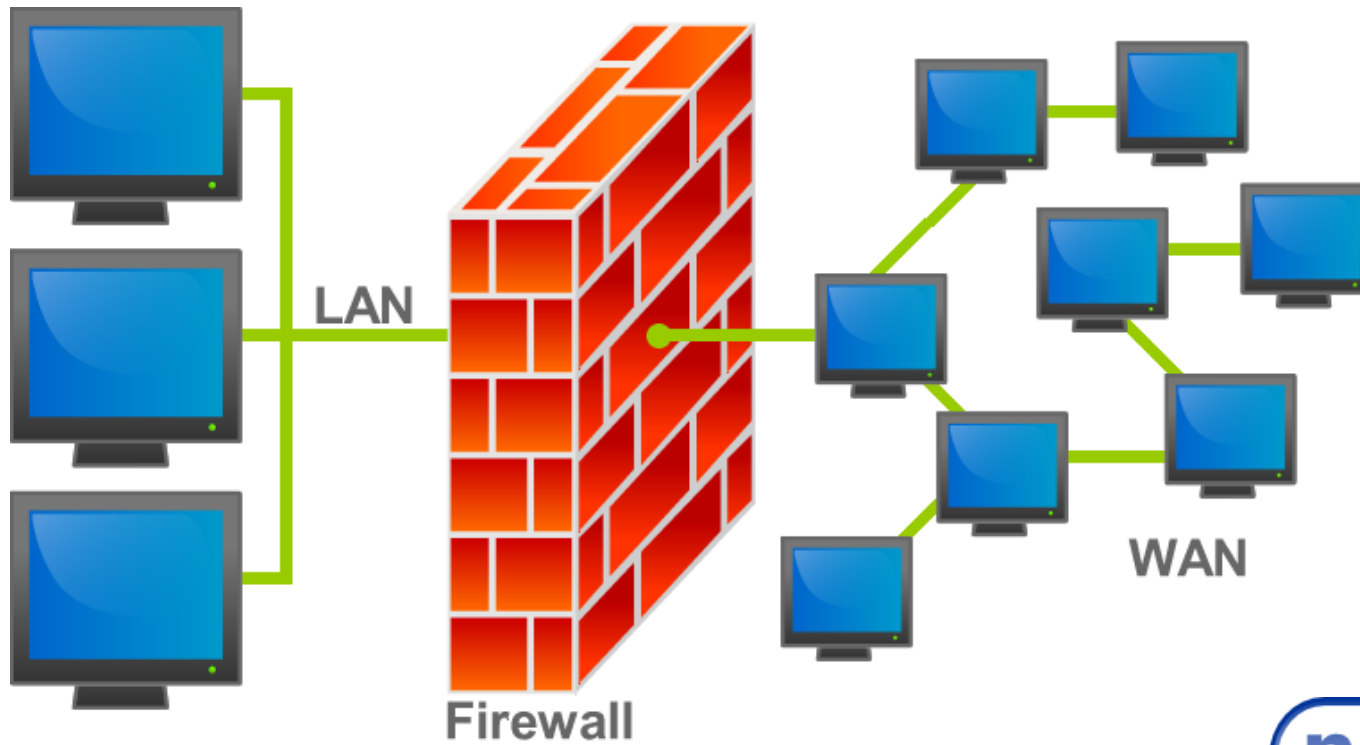

Miről szól ez az előadás

- **Tűzfalak**
- **Behatolás érzékelő/megakadályozó rendszerek**
- **Virtuális magánhálózatok (említés szinten)**

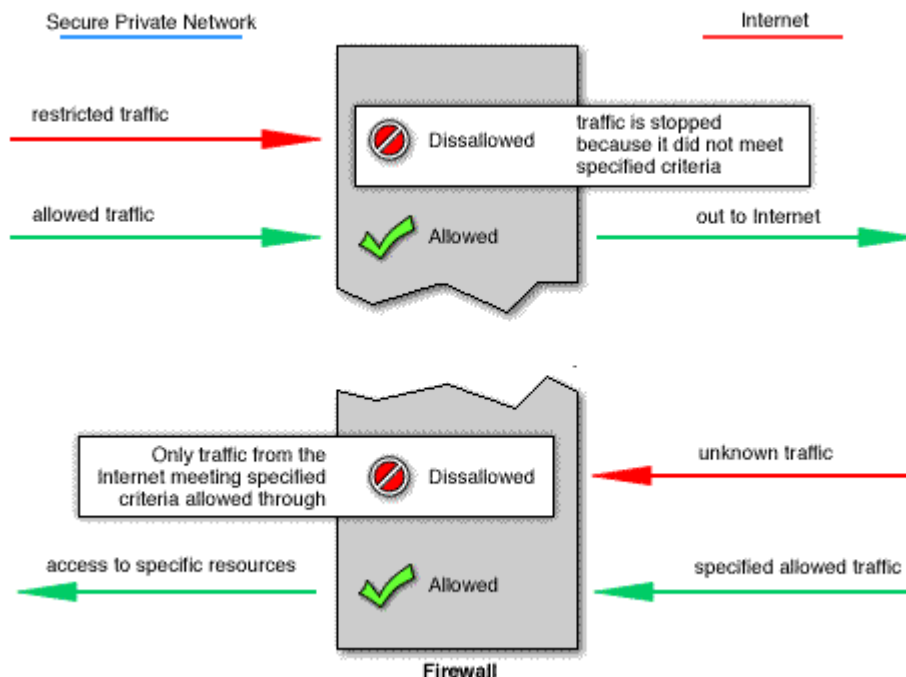
- **Miről nem szól az előadás (pedig lehetne):**
 - DNS biztonság
 - 2. réteg biztonsága
 - Útvonalválasztás biztonsága
 - Csali megoldások
 - Spam
 - DDoS (elosztott szolgáltatásmegtagadásos támadások)

Tűzfalak alapgondolata

Mi az a tűzfal?

- Szabályok alapján hálózati hozzáférést szabályozó rendszer vagy rendszerek csoportja
 - A szabályok rendszerint szűrési szabályokkal vannak megadva
 - A bejövő és kimenő csomagok a szűrési szabályok alapján átengedésre vagy eldobásra kerülnek

Tűzfalak magas szintű tervezési céljai

- Minden forgalom kintről befelé vagy fordítva menjen keresztül a tűzfalon
 - A hálózat megfelelő topológiája és a tűzfal megfelelő elhelyezése teszi lehetővé
 - Sokféle jó topológia és elhelyezés lehetséges
- Csak az engedélyezett forgalmak mehetnek át (engedélyező lista biztonságosabb mint a tiltólista)
 - Megfelelő szabályokkal érhető el
 - A szűrés különböző rétegekben is megvalósítható
- A tűzfal maga is védett legyen a támadások ellen
 - Biztonságos OS, frissítés, karbantartás, minimális funkció halmaz

Csoportosítás 1.

- Csomagszűrő tűzfal: Tipikusan útvonalválasztóval együtt kerül kialakításra, a csomagokat a 3-as illetve 4-es rétegbeli fejlécek alapján szűri
- Állapot alapú tűzfal: Kapcsolatok állapotát (kezdeményezés, élő kapcsolat, lezárás) is figyelembe veszi a döntéseknél
- Alkalmazás szintű tűzfal (proxy tűzfal): Magasabb rétegbeli információkat is figyelembe tud venni a döntéseknél (bonyolult szoftveres megoldás)

Csoportosítás 2.

Típus	Előny	Hátrány
Csomagszűrő	<ul style="list-style-type: none">• Egyszerű• Hatékony• Hardveres támogatás lehetséges	<ul style="list-style-type: none">• Állapotmentes• Töredezett csomagok• Dinamikus portok
Állapot alapú szűrő	<ul style="list-style-type: none">• Egyszerű• Hatékony• Könnyebb benne leírni a szabályokat• DoS ellen is védhet részben	<ul style="list-style-type: none">• Több erőforrásra van szüksége• Sok támadás csak alkalmazásrétegben értelmezhető
Alkalmazás szintű szűrő	<ul style="list-style-type: none">• Szofisztikált szabályok	<ul style="list-style-type: none">• Nagy erőforrásigényű• Lassítja a forgalmat

- Nincs tökéletes tűzfal
- Döntés a szabályokon és a költségén is múlik
- Legtöbbször a típusok keveréke a legjobb megoldás

Csoportosítás 3.

- Hoszt alapú tűzfal: routerként működik, van IP címe
- Transzparens tűzfal: két összekapcsolt (bridged) interfész között szűri a forgalmat, IP szinten nem jelenik meg

- PC alapú tűzfal (például Linux egy desktop gépen)
 - Alacsony áteresztőképesség (relatív)
 - Jól konfigurálható
- Router alapú tűzfal (például Cisco vagy Juniper termékek)
 - Közepes áteresztőképesség
- Dedikált tűzfal (például Cisco ASA, FortiGate, Sophos UTM)
 - Magas áteresztőképesség
 - Közepes vagy nagy konfigurálhatóság
 - Gyakran Linux vagy BSD alapú megoldás

Csomagszűrés/ Hozzáférési listák 1.

- Általános formátum:

Feltétel 1 ÉS Feltétel 2 ÉS ... ÉS Feltétel N AKKOR Döntés

- Termináló szabály: a feldolgozás leáll mert megszületett a döntés
- Nem termináló szabály: a feldolgozás folytatódik, nincs végleges döntés
 - » Logolás
 - » Másik szabályra ugrás
 - » ...

- Példa:

```
protocol source-addr [source-wildcard] sport destination-addr  
[destination-wildcard] dport {permit | deny} [log]
```

- Protokoll: IP/TCP/UDP/ICMP
- IP címek és tartományok
- Portok: küldő/fogadó

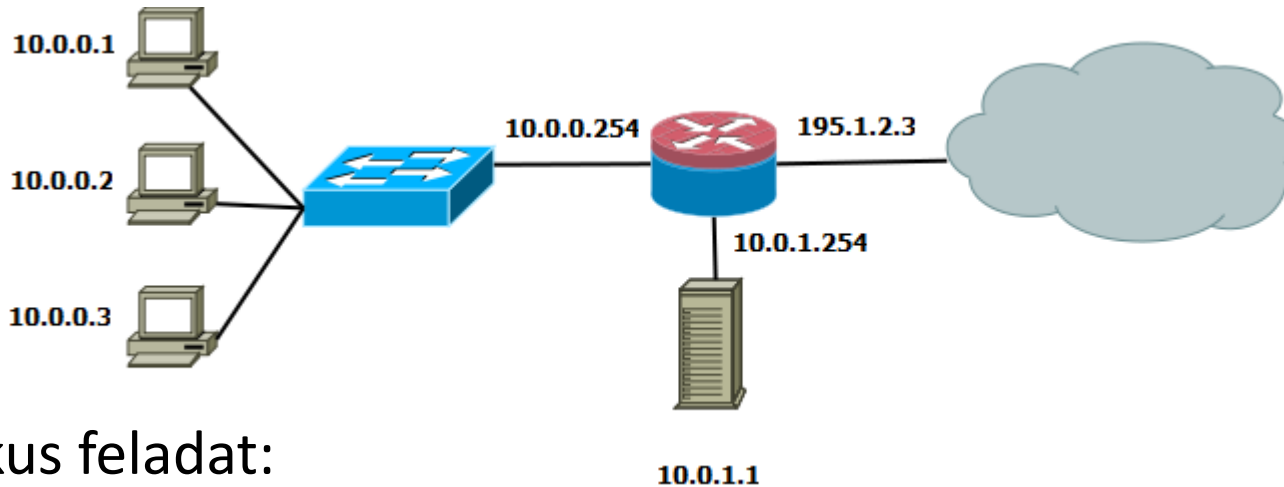
Csomagszűrés/ Hozzáférési listák 2.

- Fogadó IP cím (alhálózat)
- Cél port (tartomány)
- Küldő IP cím (alhálózat)
- Küldő port (tartomány)
- protokoll (TCP, UDP, ...)
- TCP flagek
 - SYN – kapcsolat kezdeményezés
 - ACK – visszajelzés korábbi csomagokról
 - FIN – kapcsolat lezárása
 - RST – kapcsolat megszakítása hiba esetén
 - ...
- ICMP “type” és “code” mező
- Interfész neve, csomag iránya az interfészen

Csomagszűrés/ Hozzáférési listák 3.

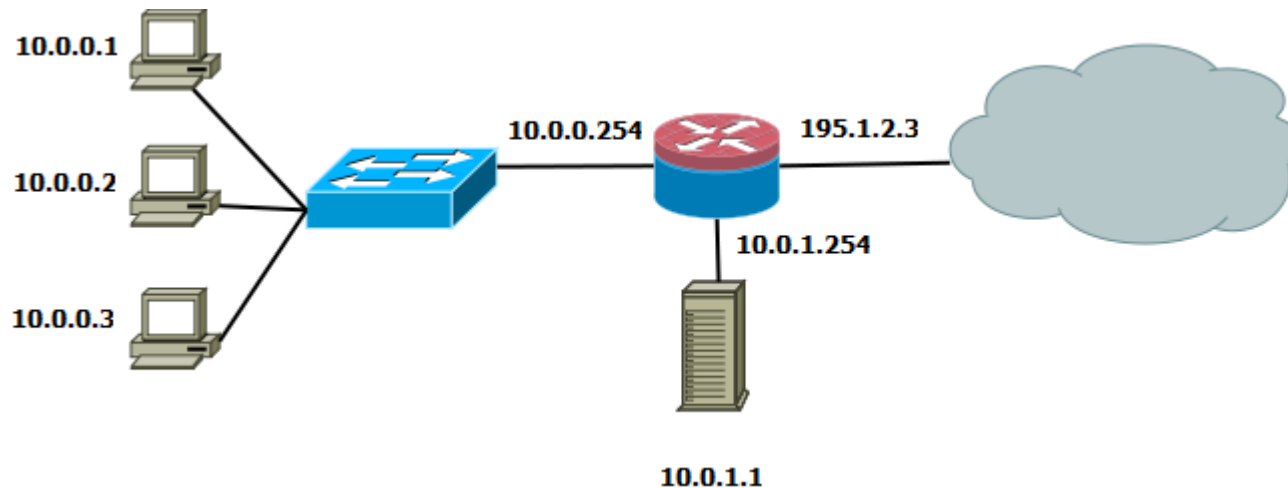
- Tervezési alapok
 - Listák „fentről-lefelé” vannak feldolgozva
 - » Első találat szabályozza a döntést (vagy utolsó, esetleg legjobb)
 - » Új szabály beszúrása történhet a lista elejére, végére, esetleg adott helyre középen
 - Alapértelmezett tiltás a lista végén (lehet alapértelmezett engedélyezés is)
 - Nem mindegy, hova kerül egy lista
 - » Közel a feladóhoz → korábban ki lehet szűrni, kisebb kapacitás elég
 - » Közel a célhoz → pontosabban meg lehet határozni a szűrést
 - » Döntés: melyik tűzfalra (melyik interfész melyik irányába)
 - Inkonzisztens szabályok
 - » Árnyékolás (általános specifikus előtt)
 - » Általánosítás (specifikus általános előtt)
 - » Korreláció (részben átfedő szabályok)
 - » Duplikátumok (ugyanaz a szabály többször)

Csomagszűrés/ Hozzáférési listák 4.

- Tipikus feladat:
 - A WEB szerver mindenholnan elérhető legyen HTTP(S)-en
 - HTTP(S) forgalom mehet bentről kifelé
 - FW csak belülről menedzselhető
 - DNS, NTP, EMAIL... engedélyezve
 - Visszatérő forgalom engedélyezve
 - Minden más eldobásra kerül

Csomagszűrési feladat

■ Feladat:

- A WEB szerver mindenhol elérhető legyen HTTP-en
- HTTP forgalom mehet bentről kifelé
- Minden más eldobásra kerül

■ Megoldás:

- `src=any, sport=any, dst=10.0.1.1, dport=80` → ALLOW
- `src=10.0.0.0/24, sport=any, dst=any, dport=80` → ALLOW
- `src=any, sport=80, dst=10.0.0.0/24, dport=any` → ALLOW
- `src=any, sport=any, dst=any, dport=any` → DROP

Probléma:

Kifelé nem mehet válasz

Támadó 80-as portról támadhat

TCP flagekkel részben orvosolható

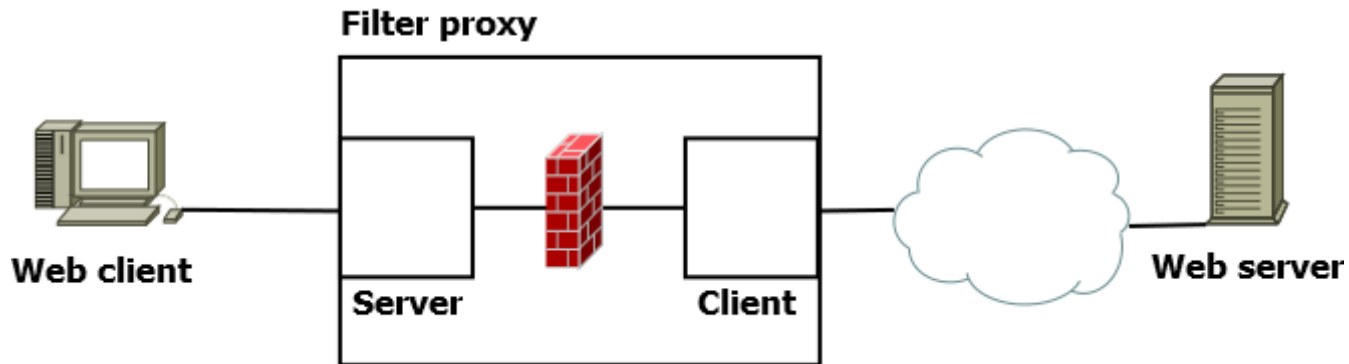
Állapot alapú/dinamikus szűrés

- motiváció
 - Ha a belső gépek el akarnak érni külső erőforrásokat, akkor a választ vissza kell engedni
 - Állapotmentes esetben ez csak a TCP flagek segítségével oldható meg
src = <internal IP range>, sport = any, dst = any, dport = any, prot = tcp → ALLOW
src = any, sport = any, dst = <internal IP range>, dport = any, prot = tcp, ACK = 1 → ALLOW
- Dinamikus szabályok követik a kapcsolatok állapotát, és a visszajövő csomagokat engedélyezik, ha azok egy létező engedélyezett kapcsolathoz tartoznak
 - Ha benne van a kapcsolat táblában, akkor mehet
 - Egyébként a sima csomagszűrő szabályok alapján kell dönteni
 - Sikeres 3-utas kézfogás után a kapcsolatok bekerülnek a kapcsolat táblába
 - Lezárt kapcsolatok kikerülnek a kapcsolat táblából

Miért jók a dinamikus szabályok?

- Csomagszűrő szabályokkal hasonló eredményt lehet elérni, de...
- Így biztosabb, hogy a megfelelő visszairányú csomagok jöhetnek csak be
- Néhány támadást ki lehet így zárni
- Sokkal könnyebb konfigurálni (kisebb az esély a hibázásra)
- Speciális protokollokat könnyebb kezelni (pl FTP, ami új adatkapcsolatot nyit, a kontrol csatorna mellé)

Alkalmazás szintű szűrés / Proxik

- Elrejt a belső struktúrát, kifelé csak a proxy látszik
- Alacsony szintű protokollok biztos nem jutnak át
- Csak azok a protokollok mehetnek át, amikre van proxy
- A proxy egy szerver és egy kliens kombinációja; a belső felhasználók a proxy szerver részével kommunikálnak, a kéréseket a proxy kliens része továbbítja, a kettő között van a szűrés megvalósítva
- Bármilyen alkalmazás rétegbeli adatra lehet szűrni

Alkalmazás szintű szűrés / Proxik

Problémák:

- SSL MitM (root CA-t szokás telepíteni)
- HPKP (fejléc törlése és VPN; Chrome or Firefox nem riaszt HPKP sértésre, ha kézzel telepített CA-t rakott be a proxy)

Cégeknek hasznos megoldás:

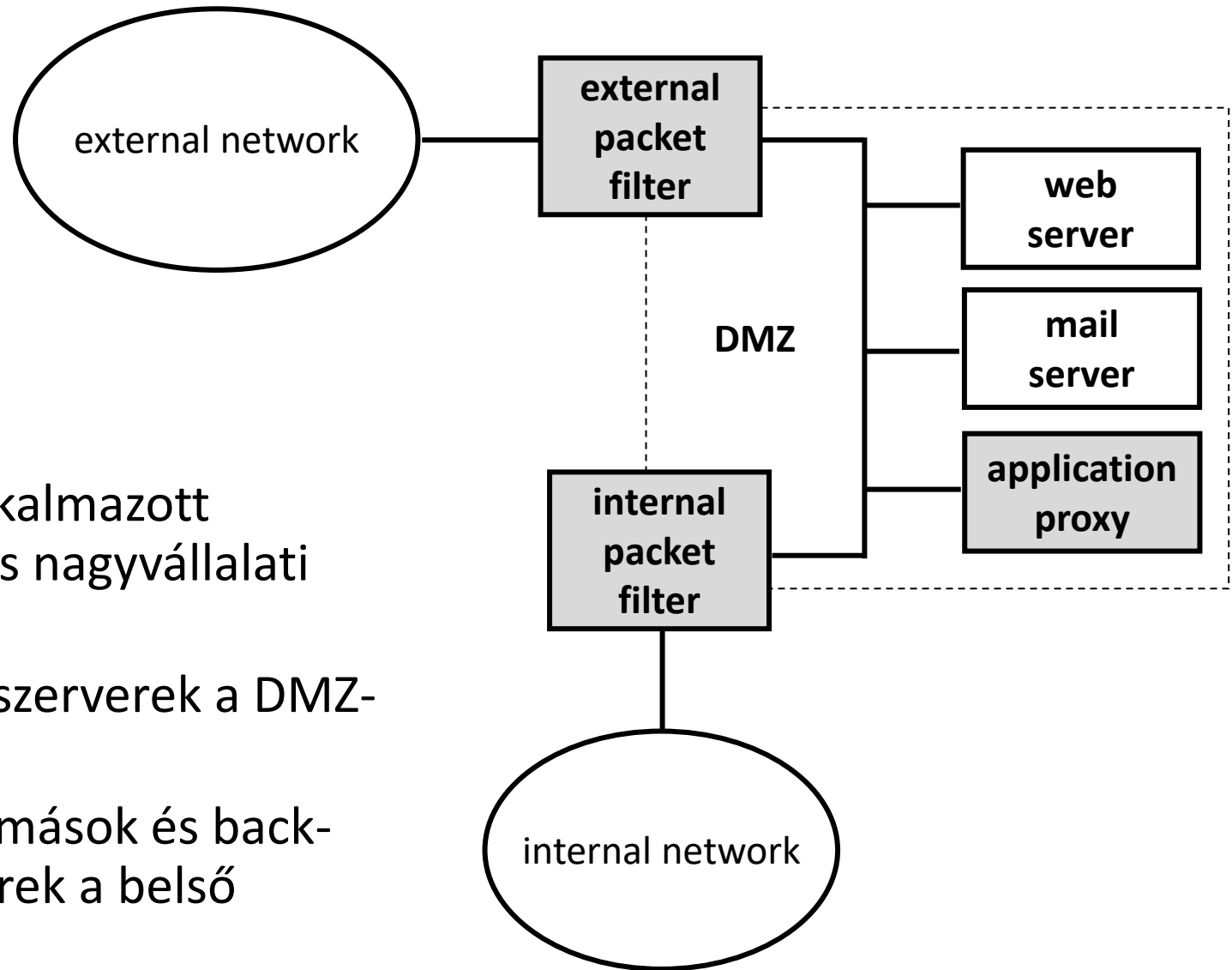
- Jól lehet szűrni a felhasználók aktivitását
- Gyakran össze van kötve valamilyen weboldal kategorizáló megoldással
- Nem megfelelő kategóriába eső URL-eket le lehet tiltani
- Naplók alapján lehet ellenőrizni a munkatársak aktivitását
- Oldalakat munkakör szerint is lehet szűrni (például a HR-nek szüksége van Facebook-ra, de a többieknek nincs)

Tűzfal helye

- Tűzfal védhet egy gépet is, beépített tűzfallal (pl Windows beépített tűzfal)
- Tipikusan egy hálózatot véd
- Tipikusan több tűzfal együttesen alakítja ki a védelmet
- Nagyobb hálózatokban
 - Több tűzfal
 - Különböző fajta tűzfalak, amik kiegészítik egymást
 - Több jó megoldás is létezik
- A következő megoldások gyakran előfordulnak, de nem csak így lehet jól csinálni

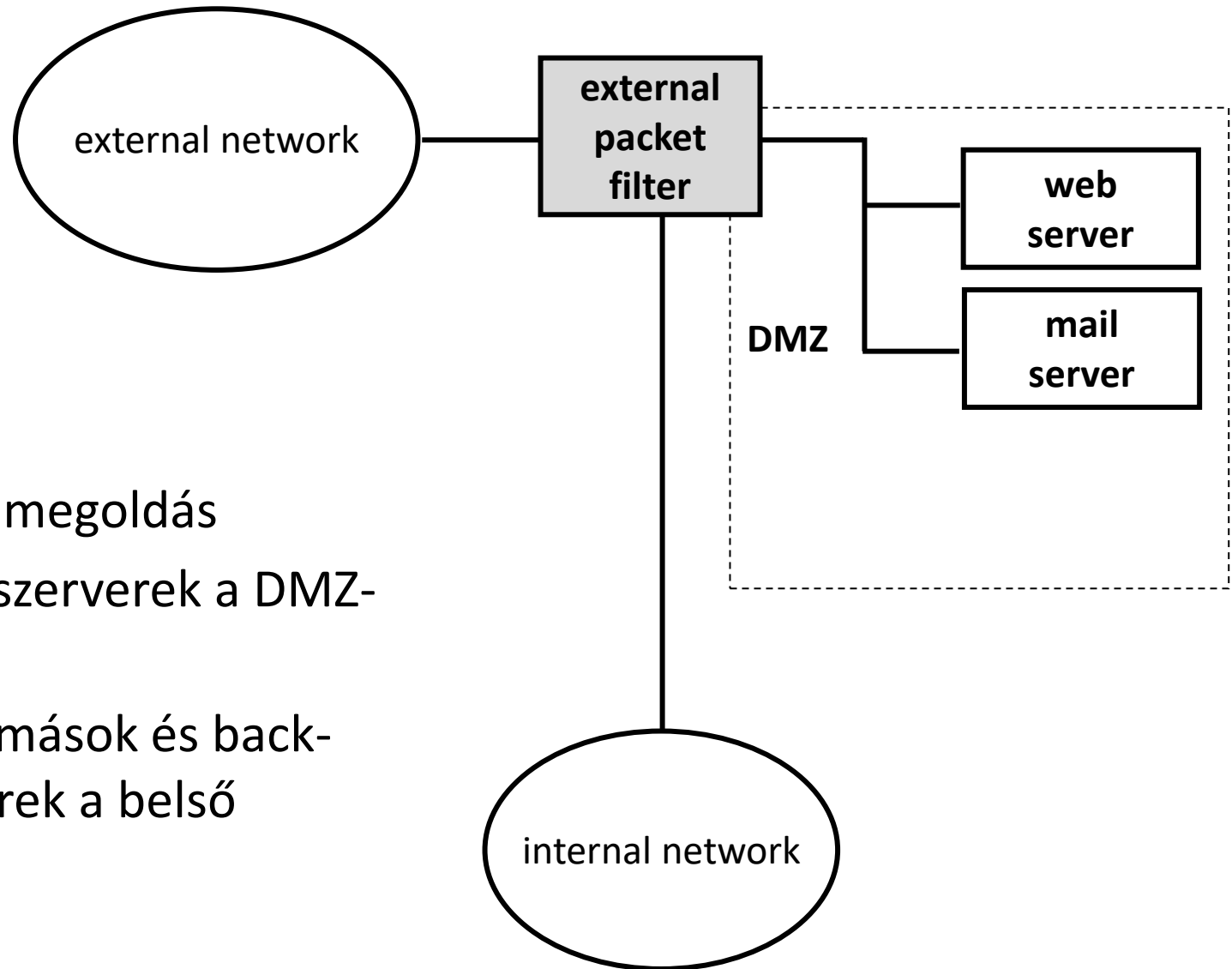

DMZ architektúra / DeMilitarized Zone

- Gyakran alkalmazott biztonságos nagyvállalati megoldás
- Front-end szerverek a DMZ-ben
- Munkaállomások és back-end szerverek a belső hálózatban

Egyszerűsített DMZ architektúra

- Kisvállalati megoldás
- Front-end szerverek a DMZ-ben
- Munkaállomások és back-end szerverek a belső hálózatban

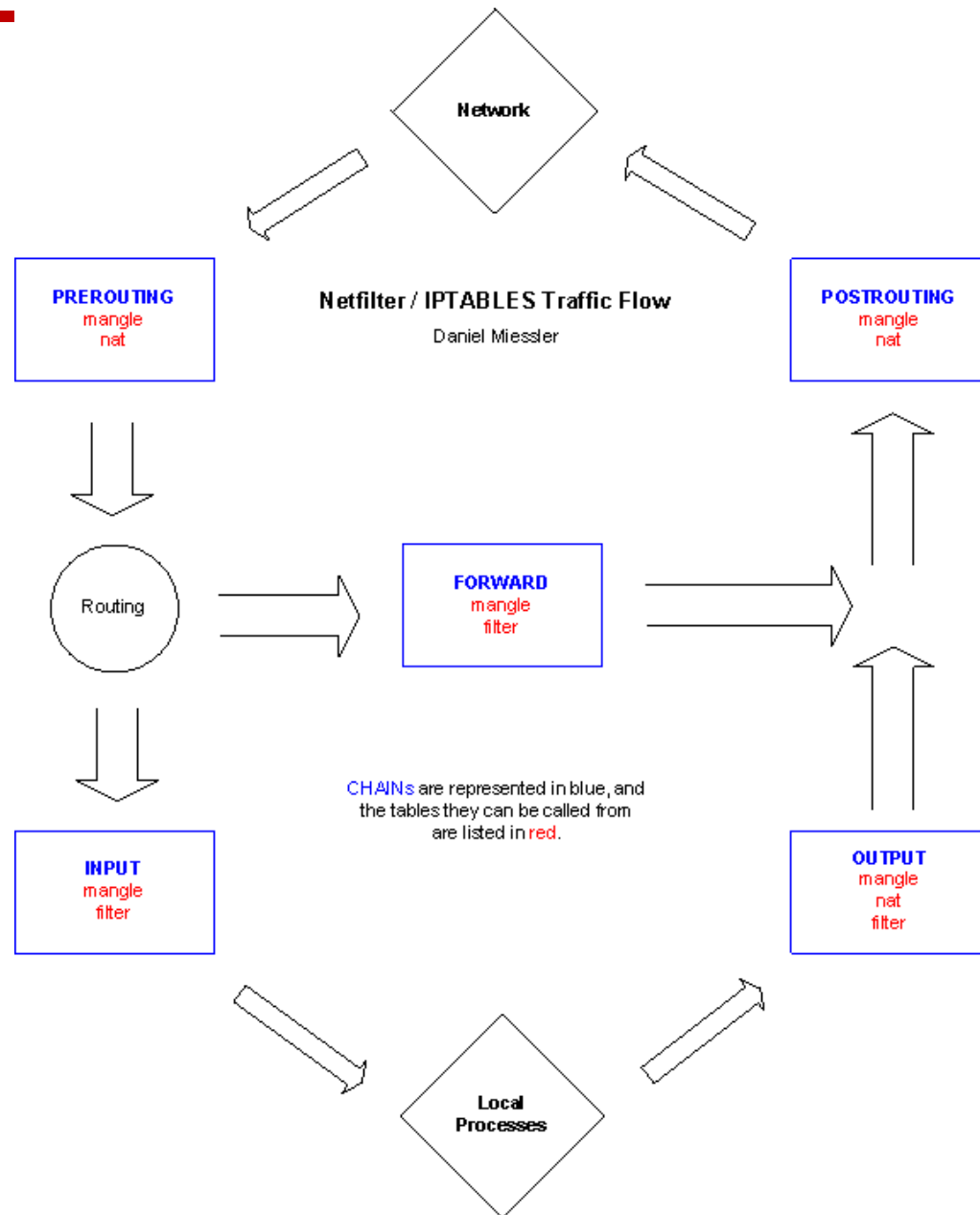
Tűzfalak limitációi

- Tűzfalak maguk is tartalmazhatnak sérülékenységet, be lehet rájuk esetleg jutni
- Tökéletes tűzfal sem véd ki mindent, de hamis biztonságérzetet kelthet
- Tűzfalak nem tudják kiszűrni a rajtuk át nem haladó támadásokat
 - CD, USB drive [-> Stuxnet]
- Új malware-ek ellen nem igazán hatékony megoldás
- Belső támadók és social engineering ellen nem hatékony
- Emaileket csak alkalmazásrétegben lehet szűrni (linkek, csatolmányok)

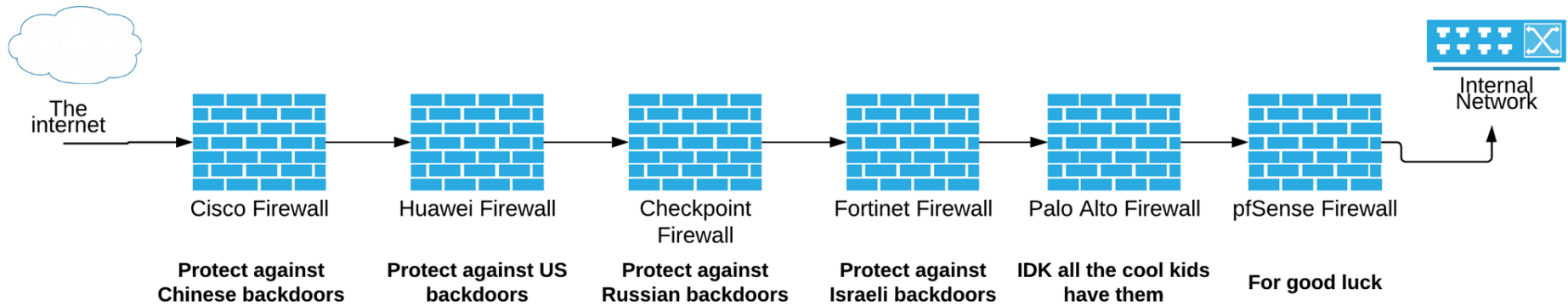
Példa: Netfilter/IPTables

- Linux kernel része
- Iptables paranccsal konfigurálható (más megoldások: ufw, grafikus szerkesztők)
- Útvonalválasztással együttműködik
- Szolgáltatások (táblák):
 - Szűrés/Filter (accept, reject, drop, log), alapértelmezett
 - NAT
 - Mangle (csomag fejléc módosításra)
 - Raw
- Tábla = láncok halmaza (PREROUTING, INPUT, FORWARD, OUTPUT és POSTROUTING.)
- Lánc = szabályok rendezett listája

Példa: Netfilter/IPTables

Melyik tűzfalat használjam?

IDS: Meghatározás

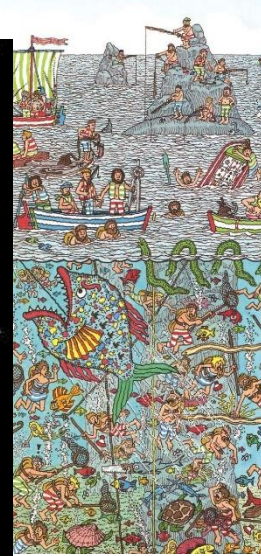
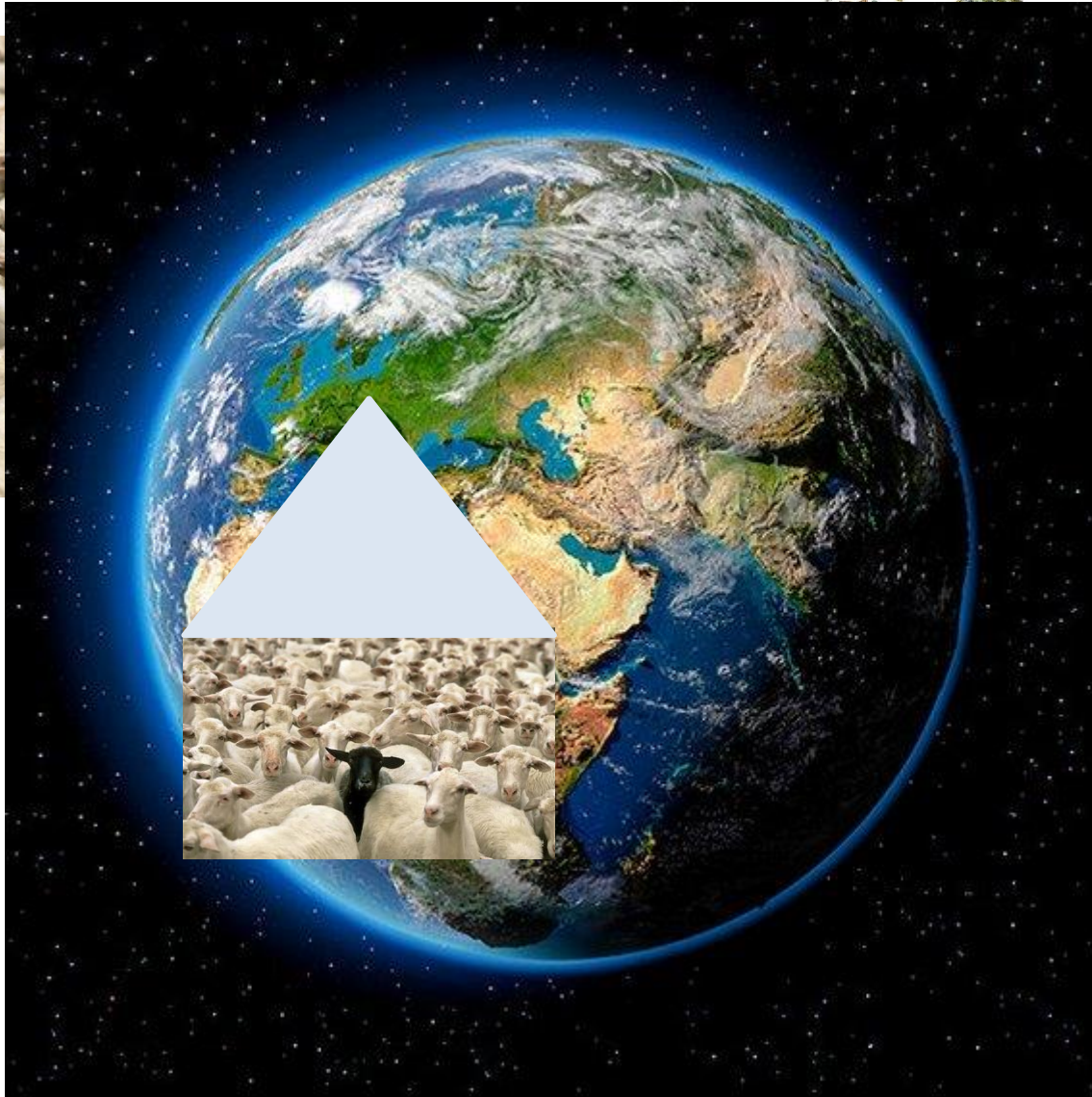
▪ behatolás

- Biztonsági esemény, amelyben egy behatoló megpróbál olyan erőforrásokhoz hozzáférni, amihez nincs jogosultsága
- Gyakran valamilyen sérülékenységet kihasználva
- Példák: remote root compromise, web server defacement, jelszó törés, backdoor telepítés ...

▪ Behatolás detektálás

- Biztonsági szolgáltatás amely figyeli a rendszer eseményeit, és megpróbálja a behatolásokat (közel) valós időben érzékelni, és riasztásokat generálni

Milyen nehéz feladat?

Miért van szükség behatolás detekcióra?

- Kell egy második vonal a tűzfal mögé, mivel az nem tökéletes
- IDS/IPS olyan mint egy riasztó egy házon
 - Jelez mielőtt nagy baj történne miután a betörő bejutott
 - » Gyors detekció nagyban csökkentheti az elszenvedett kárt
 - Támadók esetleg nem is próbálkoznak, ha nagy az esély a lebukásnak
 - » Vannak könnyebb célpontok
- Tűzfalak nem jók belső támadó ellen, de az IDS-ek igen
- IDS segítségével ki lehet deríteni, hogy történt a támadás, ezáltal jobbra lehet tenni a védelmet

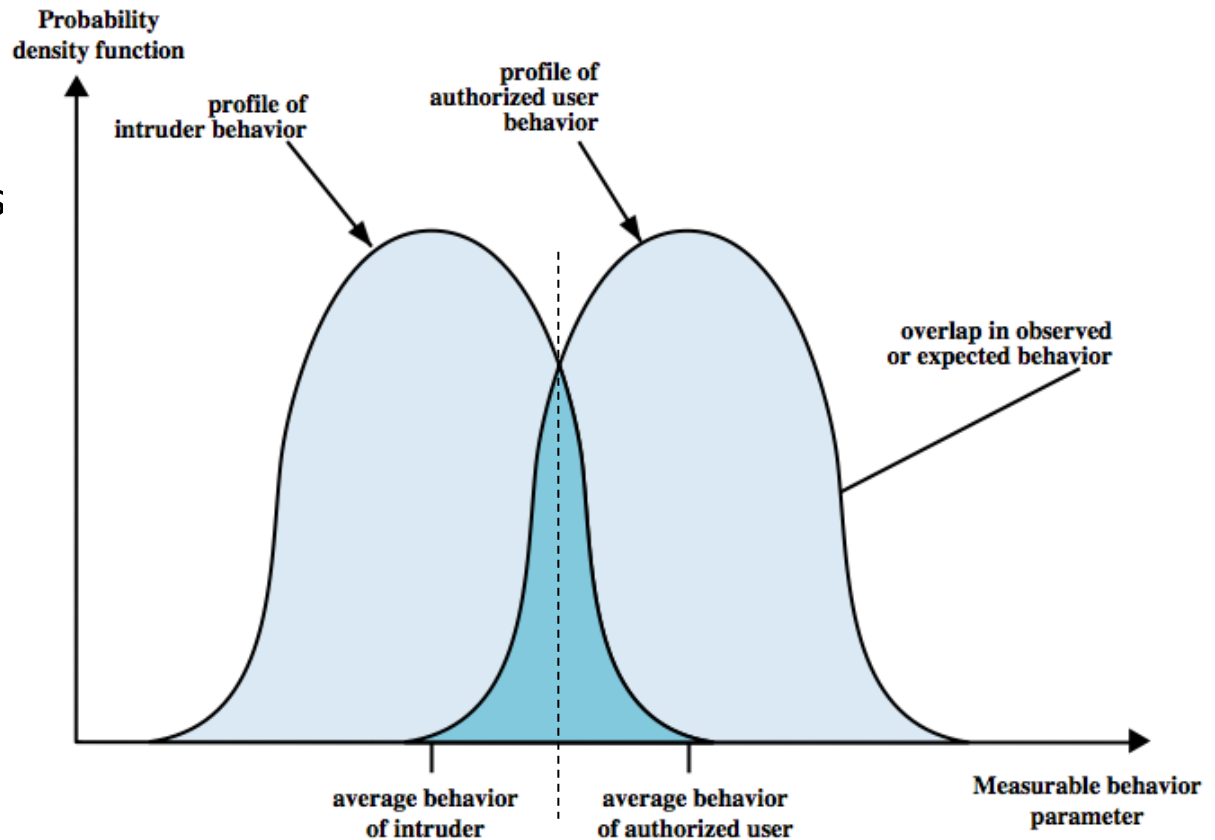
“Második vonal”

- Szoftverekben van hozzáférésvédelem
 - Operációs rendszer ellenőrzi a jogosultságokat
 - Tűzfalak szűrik a kapcsolatokat és akár a tartalmakat is
 - Mégis szükség van egy sokadik védelmi vonalra is, hogy tudjunk róla, ha az előzők nem működtek.
-
- A védelem mindig több lépcsőből áll, és mindig érdemes felkészülni, hogy valamelyik nem működik megfelelően

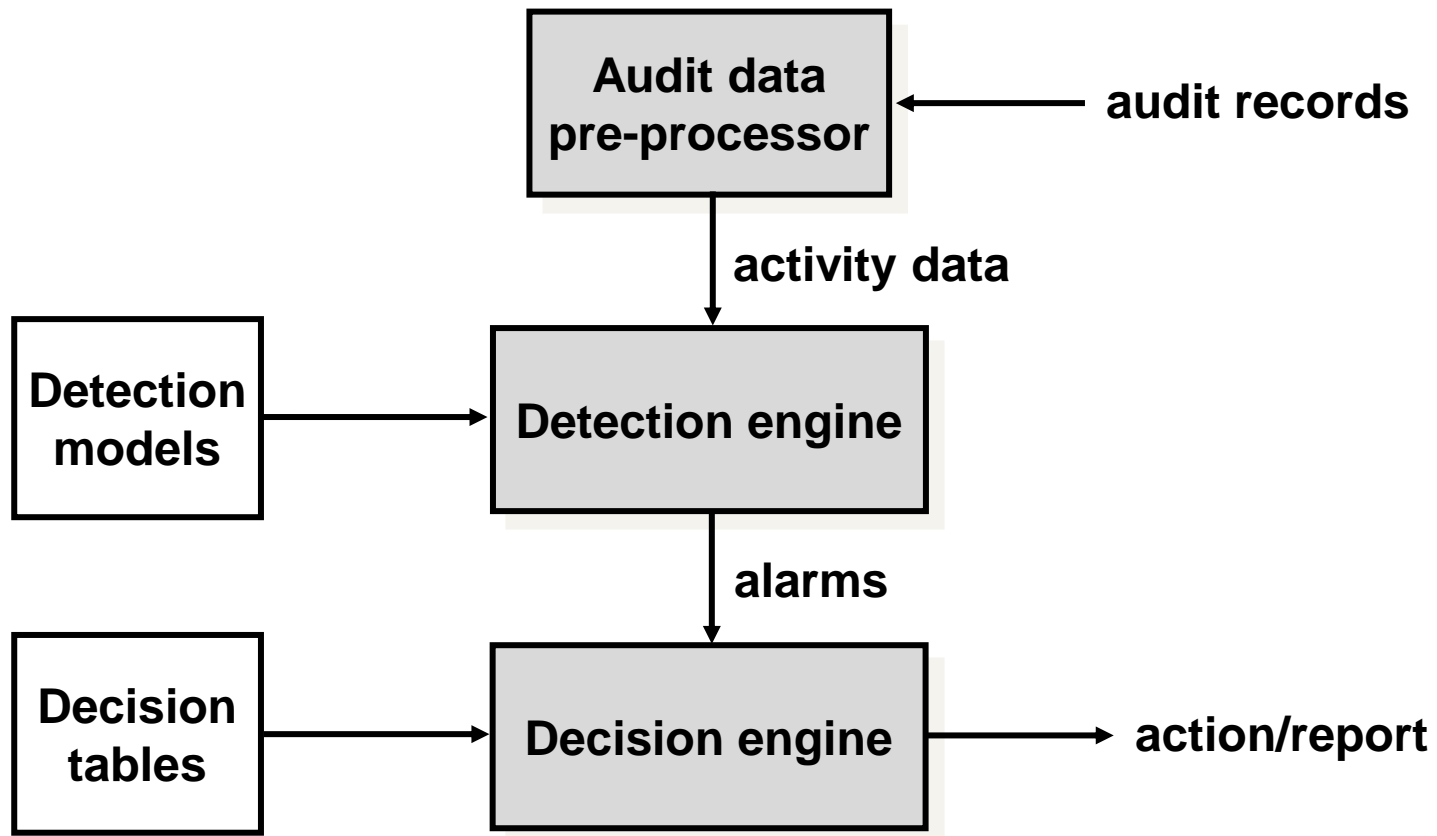
IDS-ek alapfeltevései

1. A rendszer megfigyelhető
2. A normális és támadó aktivitások elkülöníthetőek

- Mindig van átfedés
- False pozitív és negatív mindig előfordul
- Kompromisszumot kell találni

IDS részei

IDS típusok detekció alapján

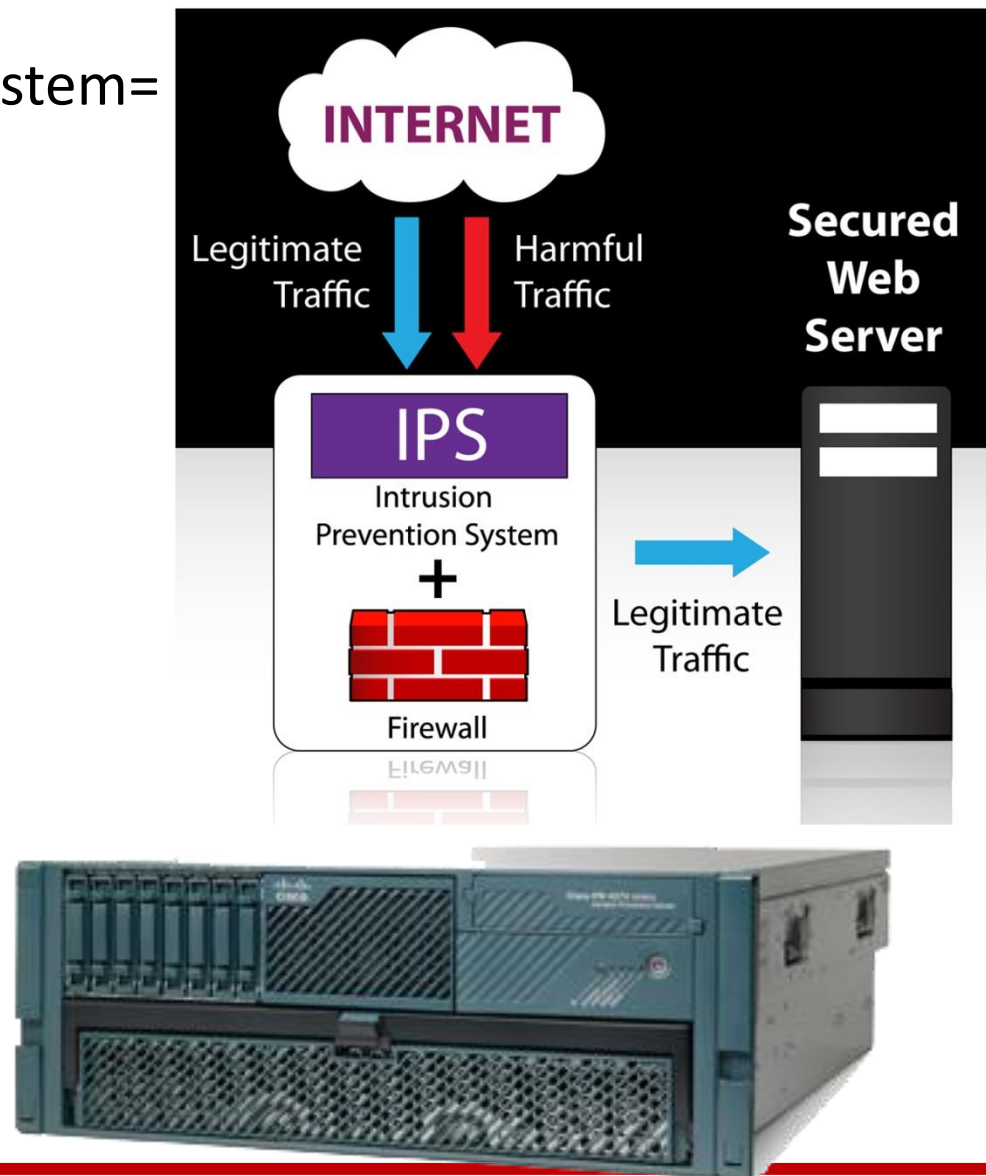
- Mintázat alapú detekció
 - Adatbázis a támadások mintázatával
 - Gyűjtött adatokat összehasonlítja az adatbázis tartalmával
 - Csak ismert támadásokat ismer fel
 - Hatékony
 - Ismeretlen támadásokat nem tud felismerni
- Anomália alapú detekció
 - Normális viselkedés profilját építi fel
 - Normálistól való eltérést ellenőrzi
 - Ismeretlen támadásokat is fel tud ismerni, de sok false riasztást generálhat (új normális aktivitásokat is támadásnak néz)
- Állapot alapú protokoll ellenőrzés
 - Protokoll állapotát figyeli
 - Megengedett következő lépéssel és állapotok
 - Lehet benne hihetőség vizsgálat (név < 50 char)
 - Számításigényes
 - Sok mindent nem tud detektálni(pl DoS)

IDS típusok elhelyezkedés alapján

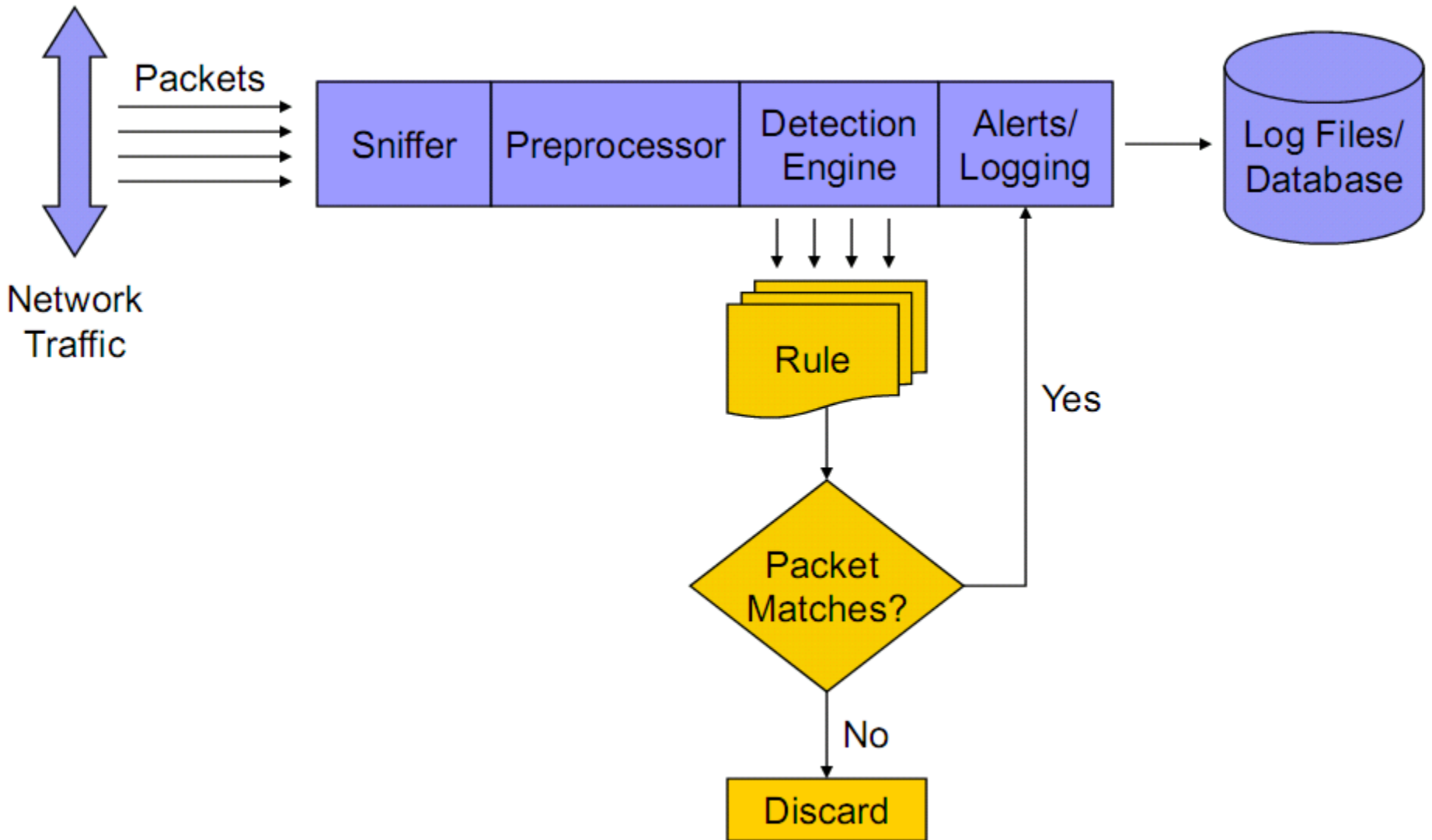
- hoszt-alapú IDS
 - Hoszton történő eseményeket figyel
 - Naplókat és egyéb OS specifikus adatokat figyel
- Hálózat-alapú IDS
 - Teljes hálózati szegmenst tud ellenőrizni
 - Routereken és switcheken átmenő forgalmat tud vizsgálni
 - Ismert támadási mintákat keres, vagy eltéréseket a szokásos viselkedéstől
 - Csomagok adatrészét vizsgálja
 - Titkosított csomagokat nem tud vizsgálni

IDS vs IPS

- IPS = Intrusion Prevention System = Behatolás Megelőző Rendszer
- Forgalom átmegy rajta
- Blokkolhat kapcsolatokat
- Szűk keresztmetszet lehet
- IPS ~ IDS + FW
- Hardver típusok
 - PC alapú (IDS vagy IPS)
 - Céleszköz
 - » Router/switch-be integrálva
 - » Bizt. eszköz (e.g.: ASA)
 - » IPS eszköz (e.g.: IPS 4270)

Snort detekció

Snort szabályok

- Egyszerű szabály

```
alert tcp any any -> 192.168.1.0/24 111 (content:"|00 01 86 a5|"; msg:"mountd access");
```

- Conficker B botnet:

```
alert tcp any any -> $HOME_NET 445 (msg: "conficker.b shellcode"; content:
"|e8 ff ff ff ff c2|_|8d|0|10 80|1|c4|Af|81|9MSu|f5|8|ae c6 9d a0|0|85
ea|0|84 c8|0|84 d8|0|c4|0|9c cc|Ise|c4 c4 c4|,|ed c4 c4 c4
94|&<08|92|\;|d3|WG|02 c3|,|dc c4 c4 c4 f7 16 96 96|0|08 a2 03 c5 bc ea
95|\;|b3 c0 96 96 95 92 96|\;|f3|\;|24 |i|95 92|Q0|8f f8|0|88 cf bc c7 0f
f7|2I|d0|w|c7 95 e4|0|d6 c7 17 cb c4 04 cb|{|04 05 04 c3 f6 c6 86|D|fe c4
b1|1|ff 01 b0 c2 82 ff b5 dc b6 1f|0|95 e0 c7 17 cb|s|d0 b6|0|85 d8 c7
07|0|c0|T|c7 07 9a 9d 07 a4|fN|b2 e2|Dh|0c b1 b6 a8 a9 ab aa c4|]|e7 99 1d
ac b0 b0 b4 fe eb eb|"; sid: 2000002; rev: 1;)
```

(bináris és ASCII mintázatok vegyesen)

- Reguláris kifejezések is lehetnek szabályokban

- Szabályokat írni/olvasni/megérteni nehéz feladat

- Szabályokat importálni szokták nem egyedileg megírni (fizetős és ingyenes források is vannak)

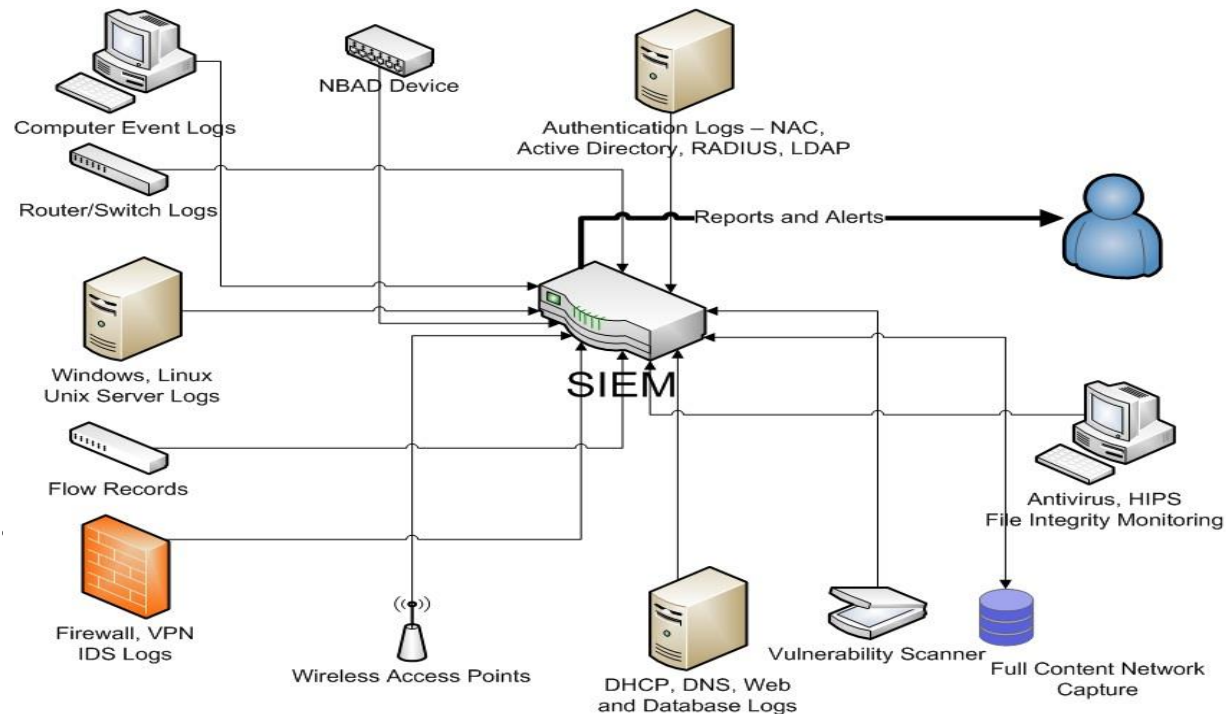
SIEM rendszerek

- Probléma: rengeteg log van rengeteg forrásból
- Sok log hasznos, de nehéz kezelni
- Mikor küldjünk riasztást?
- Big data problémák és megoldások
- Események közötti összefüggéseket figyelni kell
- False riasztások nagy részét el lehet kerülni

SIEM adatforrások

■ Gyűjtünk minél több helyről:

- Munkaállomások
- Adatbázisok
- Webszerverek
- Email szerverek
- IPS
- IDS
- Antivirus
- Tűzfal
- Fájlszerver
- Vezetéknélküli kapcs.
- NAS log
- VPN log
- SAP logs
- ...

Miért kell összefüggéseket vizsgálni?

The beauty of **log correlation**

Log Correlation is the difference between:

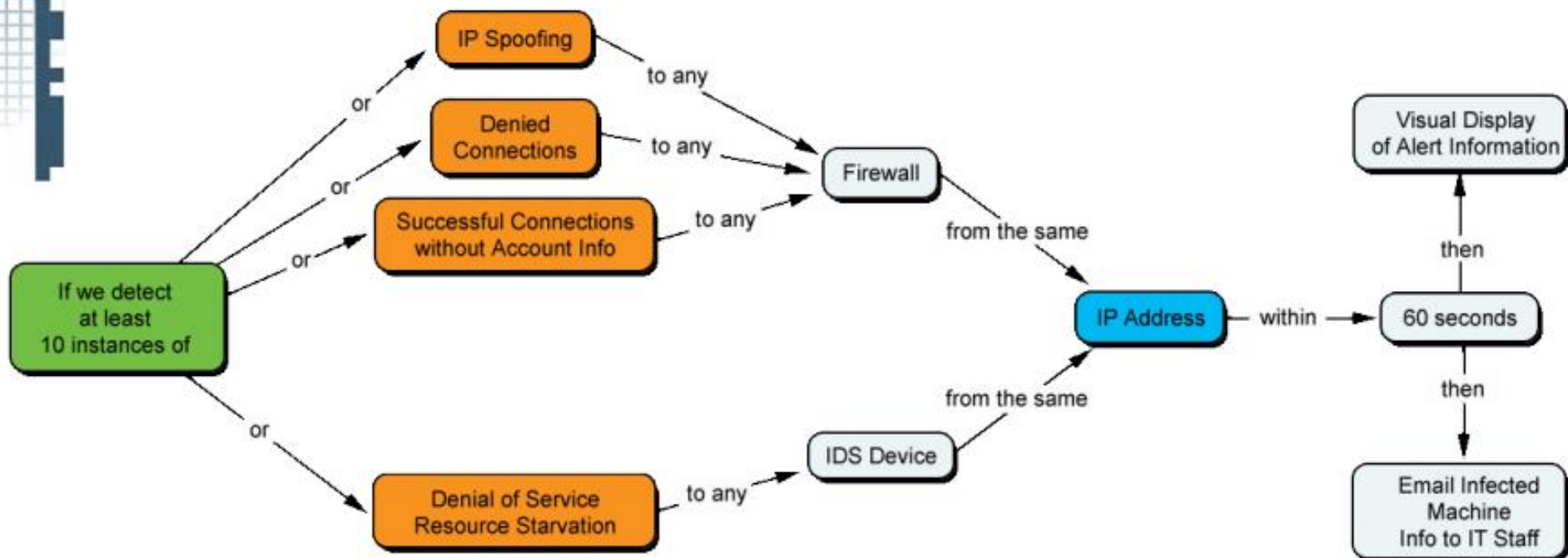
```
"14:10 7/4/20110 User BRoberts Successful Auth to  
10.100.52.105 from 10.10.8.22"
```

From alienvault.com

Miért kell összefüggéseket vizsgálni?

Correlation Rule Name: W32.Blaster Worm

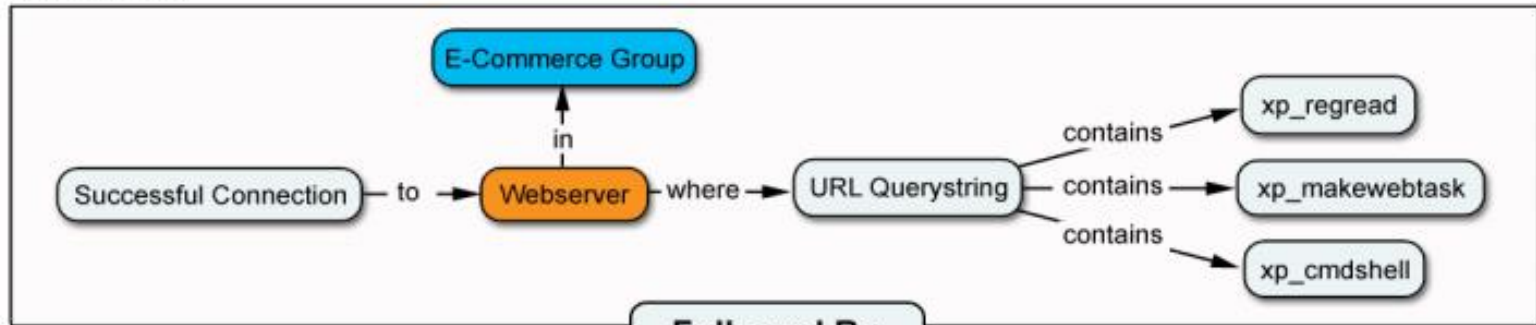
The goal of this rule is to detect Blaster worm variants as well as other malicious code by analyzing network traffic patterns.

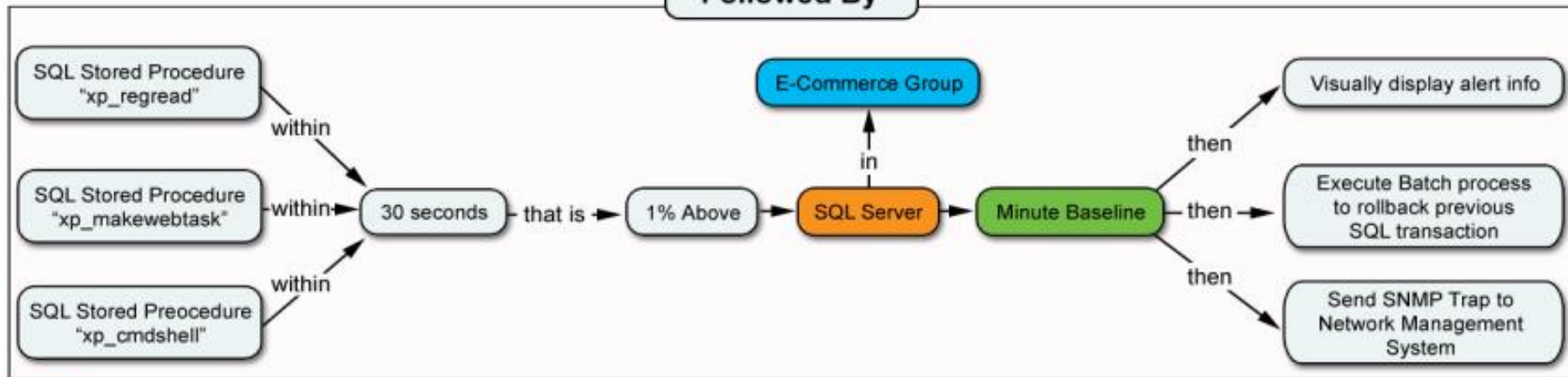
Miért kell összefüggéseket vizsgálni?

Correlation Rule Name: SQL Injection Attack

The goal of this rule is to detect information theft from E-Commerce websites through the exploitation of the trusted connection between the web server and the database.

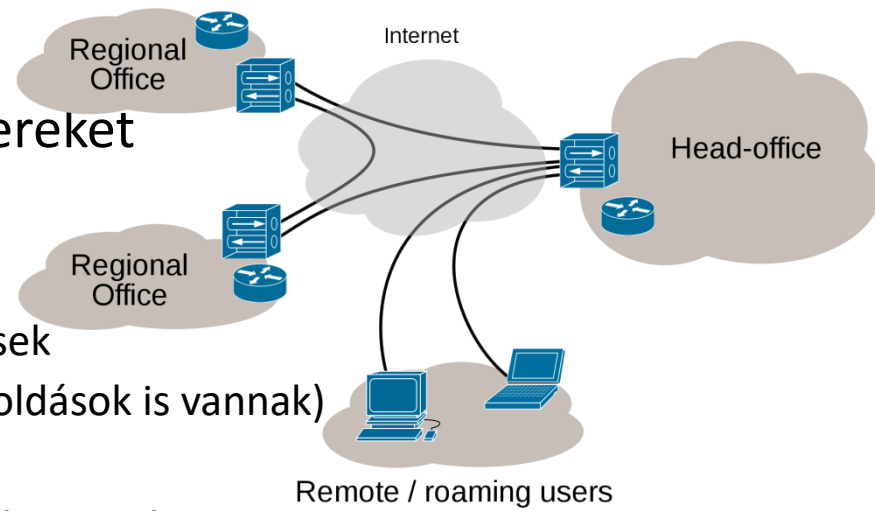
Followed By

Virtuális magánhálózatok

Internet VPN

- VPN=Virtual Private Network
- Egy hálózatba hoz össze távoli rendszereket
- Alaptípusok
 - Site-2-site
 - » Két távoli alhálót köt össze, fix végződések
 - » IPsec gyakori megoldás (SSL alapú megoldások is vannak)
 - Road-warrior (távoli hozzáférés)
 - » Mozgó felhasználót bárholnan beköt a központba
 - » SSL alapú megoldások a tipikusak (pl. OpenVPN)
- Routing alapján
 - Default gateway: VPN gateway
 - Proxy-ARP
 - » Felhasználók nem beszik észre, hogy VPN-el vannak összekötve
- Limitációk
 - Broadcast tipikusan nem megy át
 - 2. réteg üzenetei tipikusan nem mennek át

Hogy is működik egy VPN?

How VPN works

Kontrol kérdések

- Miért van szükség tűzfalakra?
- Mi a különbség egy csomagszűrő és egy állapot alapú tűzfal között?
- Hogy működik egy proxy tűzfal?
- Mire valók a láncok és táblák iptables esetén?
- Mire jó egy IDS?
- Hogy tud detektálni egy IDS?
- Milyen forrásokat használhat egy IDS/IPS/SIEM?
- Mi a különbség egy IDS és egy IPS között?
- Milyen problémát old meg egy SIEM?
- Mire való egy VPN?